

İlk Yayın: Mart 2021
Sürüm: 2.0
Son Güncelleme: Eylül 2026
Onaylayan Organ: Genel Kurul
Gözden Geçirme: Her yıl Kasım

Yolsuzluk ve Usulsüzlüğü Önleme Politikası

1. Amaç

Bu Politikanın amacı; Özürlüler Vakfının faaliyetlerinde yolsuzluk, rüşvet, hile, usulsüzlük, çıkar çatışmasının gizlenmesi, uygunsuz menfaat sağlanması ve Vakıf kaynaklarının kötüye kullanılması risklerini önlemek; Vakfın kaynaklarının, yetkilerinin ve kurumsal ilişkilerinin dürüst, şeffaf, hesap verebilir ve amacı doğrultusunda kullanılmasına ilişkin temel esasları belirlemektir.

Politika ayrıca; yolsuzluk ve usulsüzlük risklerinin mümkün olduğunca ortaya çıkmadan belirlenmesini, gerekli önleyici kontrollerin oluşturulmasını ve şüpheli durumların güvenli biçimde bildirilebilmesini amaçlar.

2. Politika Beyanı

Özürlüler Vakfı; faaliyetlerinde yolsuzluk, rüşvet, hile, usulsüzlük, çıkar çatışmasının gizlenmesi, kaynakların kötüye kullanılması veya görev ve yetkinin kişisel ya da üçüncü kişilerin çıkarı için kullanılmasını kabul etmez.

Vakıf adına görev yapan kişiler; görevlerini dürüstlük, tarafsızlık, şeffaflık, hesap verebilirlik ve Vakfın amaçlarına bağlılık ilkeleri doğrultusunda yerine getirir.

Vakıf kaynakları, bağışlar, aynı destekler, kurumsal bilgiler, görev ve yetkiler ile Vakfın adı ve ilişkileri kişisel menfaat sağlamak veya üçüncü kişilere haksız avantaj yaratmak amacıyla kullanılamaz.

Yolsuzluk ve usulsüzlüğün önlenmesi yalnızca gerçekleşmiş bir ihlalin sonradan incelenmesi olarak görülmez. Vakıf; faaliyetlerinde ortaya çıkabilecek mali, idari ve kurumsal risklerin önceden belirlenmesini, uygun kontrollerin kurulmasını ve karar süreçlerinin gerektiğinde açıklanabilir ve denetlenebilir olmasını esas alır.

Yolsuzluk, rüşvet, hile veya usulsüzlük şüphesi güvenli biçimde bildirilebilir. Bildirimde bulunan kişinin olayın doğruluğunu kanıtlaması veya kendi başına inceleme yapması beklenmez.

3. Kapsam

Bu Politika;

Vakfın yönetim ve denetim organlarını,

çalışanlarını,

gönüllülerini ve stajyerlerini,

danışmanlarını,

Vakıf adına görev yapan veya Vakfı temsil eden kişileri,

tedarikçi, hizmet sağlayıcı ve yüklenicileri ilgili faaliyet ve sorumlulukları ölçüsünde,

Vakıfla iş birliği içinde çalışma yürüten kişi, kurum ve kuruluşları ilgili faaliyet ve sorumlulukları ölçüsünde kapsar.

Politika; Vakfın program, proje, destek ve yardım faaliyetleri ile bağış, satın alma, tedarik, hizmet alımı, mali ve idari işlemler ve Vakıf adına yürütülen diğer faaliyetlerde uygulanır.

4. Temel İlkeler

Dürüstlük: Vakıf adına yürütülen faaliyet, işlem ve kararlar gerçeğe uygun, dürüst ve Vakfın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilir.

Tarafsızlık: Kararlar kişisel ilişki, yakınlık, baskı veya özel çıkar nedeniyle etkilenmeden alınır.

Şeffaflık ve hesap verebilirlik: Vakfın kaynaklarının kullanımı ve kurumsal kararları, mevzuat ve gizlilik sınırları içinde açıklanabilir ve denetlenebilir biçimde yürütülür.

Kaynakların amacı doğrultusunda kullanılması: Vakfa ait mali kaynaklar, bağışlar, mallar, bilgiler ve diğer varlıklar yalnızca Vakfın amaçları ve yetkili organ kararları doğrultusunda kullanılır.

Çıkar çatışmalarının açıklanması: Gerçekleşmiş veya muhtemel bir çıkar çatışması gizlenmez. İlgili kişi durumu açıklar ve gerektiğinde değerlendirme veya karar sürecine katılmaz.

Uygunsuz menfaat sağlamama: Görev, yetki veya kurumsal ilişki kullanılarak kişinin kendisine veya başkasına haksız yarar sağlanamaz.

Doğru kayıt: Mali ve idari işlemler gerçeğe uygun, doğrulanabilir ve gerekli belgelerle desteklenmiş biçimde kaydedilir.

Önleme: Yolsuzluk ve usulsüzlük risklerinin yalnızca ortaya çıktıktan sonra değerlendirilmesi değil, mümkün olduğunca önceden belirlenmesi ve azaltılması esastır.

Güvenli bildirim: Yolsuzluk, rüşvet, hile veya usulsüzlük şüphelerinin güvenli biçimde bildirilebilmesi sağlanır.

5. Yolsuzluk, Rüşvet, Hile ve Usulsüzlük

Özürlüler Vakfı; faaliyetleri kapsamında yolsuzluk, rüşvet, hile, usulsüzlük ve Vakıf kaynaklarının kötüye kullanılmasını kabul etmez.

Vakıf adına görev yapan kişiler;

görev, yetki veya kurumsal konumlarını kendilerine veya üçüncü kişilere haksız yarar sağlamak amacıyla kullanamaz, bir kararın veya işlemin yapılması, değiştirilmesi, hızlandırılması ya da geciktirilmesi karşılığında uygunsuz menfaat teklif edemez, veremez, talep edemez veya kabul edemez,

gerçeğe aykırı belge, fatura, makbuz, teklif, harcama kaydı veya başka bir kayıt düzenleyemez, kullanamaz veya onaylayamaz,

gerçekleşmemiş bir mal veya hizmet alımını gerçekleştirmiş gibi gösteremez,

Vakfa ait para, mal, yardım malzemesi veya diğer kaynakları amacı dışında kullanamaz,

bir usulsüzlüğü gizlemek amacıyla kayıt veya belgeleri değiştiremez, yok edemez ya da gerçeğe aykırı bilgi veremez.

Bir davranışın yolsuzluk veya usulsüzlük kapsamında değerlendirilmesi için Vakfın mutlaka maddi zarara uğramış olması gerekmez. Girişim aşamasında kalan veya Vakfın kaynaklarını, kararlarını ya da güvenilirliğini ciddi biçimde risk altına sokan davranışlar da değerlendirilir.

6. Çıkar Çatışması

Vakıf adına görev yapan kişiler, kişisel çıkarları ile Vakıftaki görev ve sorumluluklarının çatıştığı, çatışabileceği veya tarafsızlık konusunda makul bir tereddüt yaratabileceği durumları açıklar.

Çıkar çatışması; kişinin kendisinin veya yakınının Vakıfla mali ya da ticari ilişki kurması, satın alma veya hizmet alımında ilişkili olduğu bir kişi veya kuruluşun yer alması, işe alma, görevlendirme, destek veya yardım kararında yakın ilişki içinde bulunduğu bir kişinin bulunması ya da Vakıftaki görevinden öğrendiği bilgiyi kişisel çıkarı için kullanması gibi durumlarda ortaya çıkabilir.

Çıkar çatışmasının bulunması tek başına etik ihlal anlamına gelmez. Ancak çatışmanın gizlenmesi veya kişinin tarafsızlığını etkileyebilecek bir duruma rağmen ilgili değerlendirme veya karar sürecinde yer almaya devam etmesi kabul edilmez.

Çıkar çatışması bulunan kişi durumu mümkün olduğunca karar veya işlem öncesinde açıklar ve gerektiğinde ilgili görüşme, değerlendirme, oylama, seçim, satın alma veya diğer karar sürecine katılmaz.

Bildirilen çıkar çatışması ve bu nedenle alınan önlem, işlemin niteliğine uygun biçimde kayıt altına alınır.

7. Hediye, Ağırlama ve Uygunsuz Menfaatler

Vakıf adına görev yapan kişiler, görevlerini veya Vakfın kararlarını etkileyebilecek ya da böyle bir izlenim yaratabilecek hediye, ağırlama veya kişisel menfaatleri talep edemez ve kabul edemez.

Nakit para, nakit yerine geçen araçlar, kişisel komisyonlar ve doğrudan kişisel ekonomik yarar sağlayan menfaatler kabul edilemez.

Sembolik veya nezaket amacı taşıyan hediyeler ve olağan ağırlamalar; kararları etkilememesi, karşılığında bir ayrıcalık beklentisi yaratmaması ve makul ölçüyü aşmaması koşuluyla değerlendirilebilir.

Bir hediye veya menfaatin kabul edilmesinin uygun olup olmadığı konusunda tereddüt bulunması hâlinde durum ilgili sorumluya bildirilir.

Hediye, ağırlama veya başka bir menfaat hiçbir durumda satın alma, tedarik, işe alma, yardım, bağış, sözleşme veya diğer kurumsal kararların karşılığı olarak kullanılamaz.

8. Vakıf Kaynaklarının ve Kurumsal Konumun Kullanımı

Vakfa ait mali kaynaklar, bağışlar, taşınır ve taşınmaz mallar, araçlar, ekipman, dijital sistemler, kurumsal bilgiler ve diğer kaynaklar yalnızca Vakfın amaçları ve faaliyetleri doğrultusunda kullanılır.

Vakıf adına verilen görev, yetki veya kurumsal konum kişiye Vakfın kaynakları, adı, ilişkileri veya kararları üzerinde kişisel tasarruf hakkı vermez.

Vakıf adına görev yapan kişiler;

Vakıf kaynaklarını kişisel kazanç veya üçüncü kişilere haksız yarar sağlamak amacıyla kullanamaz,

Vakfın adını veya kurumsal ilişkilerini kişisel ayrıcalık ya da menfaat elde etmek amacıyla kullanamaz,

yetkileri dışında Vakıf adına taahhütte bulunamaz,

sahip oldukları karar veya yönlendirme yetkisini kendilerine, yakınlarına veya başka kişilere haksız avantaj sağlamak amacıyla kullanamaz.

Vakıf kaynaklarını kullanma yetkisi bulunan kişiler, bu kaynakların korunmasından ve görevleriyle ilgili olarak uygun biçimde kullanılmasından sorumludur.

9. Bağış, Satın Alma ve Üçüncü Taraflarla İlişkiler

Vakfa yapılan nakdi ve ayni bağışlar, Vakfın amaçları, ilgili mevzuat ve yetkili organ kararları doğrultusunda kabul edilir, kaydedilir ve kullanılır.

Bağış veya destek karşılığında bağışçıya ya da başka bir kişiye mevzuata veya Vakıf kurallarına aykırı ayrıcalık sağlanamaz.

Satın alma, tedarik ve hizmet alımlarında ihtiyaç, uygunluk, kaynakların etkin kullanımı, tarafsızlık ve işlemlerin doğrulanabilir olması esas alınır. Tedarikçi veya hizmet sağlayıcı seçiminde kişisel yakınlık veya çıkar ilişkisi belirleyici olamaz.

Vakıfla çalışan tedarikçi, hizmet sağlayıcı, yüklenici ve iş birliği yapılan kuruluşlardan, Vakıfla ilişkili faaliyetlerinde hukuka uygun ve dürüst davranmaları; rüşvet, yolsuzluk veya uygunsuz menfaate başvurmamaları ve çıkar çatışması oluşturabilecek durumları açıklamaları beklenir.

Bağışlara ilişkin ayrıntılı hükümler Bağış Politikası, satın alma ve mali işlemlere ilişkin ayrıntılı hükümler ise Mali Yönetim Politikası kapsamında uygulanır.

10. Kayıtların Doğruluğu ve İç Kontrol

Vakfın mali ve idari kayıtları, gerçekleştirilen işlemleri doğru, eksiksiz ve gerçeğe uygun biçimde yansıtabilecek şekilde tutulur.

Gerçekleşmemiş bir işlem gerçekleşmiş gibi gösterilemez; harcamanın gerçek niteliği gizlenemez; sahte veya yanıltıcı belge kullanılamaz; kayıt dışı ödeme veya fon oluşturulamaz ve bir işlem denetim veya kontrolden kaçırılmak amacıyla yanlış sınıflandırılmaz.

Hata tespit edilen kayıt ve belgeler, hatayı gizleyecek biçimde değiştirilmez; ilgili muhasebe ve kayıt kurallarına uygun şekilde düzeltilir.

Yolsuzluk ve usulsüzlük risklerinin azaltılması amacıyla işlemin niteliğine göre görevlerin ayrılması, yetki ve onay sınırlarının belirlenmesi, belge kontrolü, kayıtların karşılaştırılması ve gerekli diğer iç kontrol önlemleri uygulanır.

Mali kayıtların tutulması, saklanması ve denetimine ilişkin ayrıntılı esaslar ilgili mali ve kurumsal politikalarda düzenlenir.

11. Bildirim ve Değerlendirme

Yolsuzluk, rüşvet, hile, usulsüzlük, çıkar çatışmasının gizlenmesi, kaynakların kötüye kullanılması veya benzeri ciddi bir durum hakkında bilgi veya makul şüphesi bulunan kişiler durumu Vakfa bildirebilir.

Bildirimde bulunan kişinin olayın doğruluğunu kanıtlaması, kendi başına inceleme yapması, hakkında şüphe bulunan kişiyle yüzleşmesi veya delil toplamaya çalışması beklenmez.

Bildirimler konunun niteliği ve risk düzeyi dikkate alınarak değerlendirmeye yetkili kişi veya kurula yönlendirilir.

Hakkında bildirim bulunan veya bildirimle ilgili çıkar çatışması bulunan kişi değerlendirme ve karar sürecine katılmaz.

Suç şüphesi veya yetkili kamu kurumlarının müdahalesini gerektiren bir durum bulunduğu Vakıf içindeki değerlendirme sürecinin tamamlanması beklenmez. Vakıf tarafından yürütülen değerlendirme, adli veya idari soruşturmanın yerine geçmez.

Bildirimlerin alınması, kaydedilmesi, yönlendirilmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılmasına ilişkin süreçler Kapsayıcı Geri Bildirim ve Yanıt Politikası kapsamında yürütülür.

12. Bildirimde Bulunan Kişinin Korunması

İyi niyetle yolsuzluk, rüşvet, hile, usulsüzlük veya başka bir ciddi ihlal şüphesini bildiren, bilgi veren veya değerlendirme sürecine katılan kişi bu nedenle baskıya, tehdide, ayrımcılığa, dışlanmaya, görev veya hak kaybına ya da başka bir olumsuz muameleye maruz bırakılamaz.

Bir bildirimin değerlendirme sonucunda doğrulanmaması, bildirimin kötü niyetle yapıldığı anlamına gelmez.

Bilerek ve kasıtlı olarak gerçeğe aykırı bilgi verilmesi veya bir kişiye zarar vermek amacıyla bildirim sürecinin kötüye kullanılması ayrıca değerlendirilir.

13. Görev ve Sorumluluklar

Genel Kurul, bu Politikanın ve Politikada yapılacak değişikliklerin onaylanmasından sorumludur.

Yönetim Kurulu, Politikanın kurumsal düzeyde uygulanmasının gözetilmesinden, gerekli idari düzenleme ve kontrollerin oluşturulmasından ve ciddi veya kurumsal risk taşıyan yolsuzluk ve usulsüzlük durumlarında Vakfın görev ve yetkisi kapsamındaki gerekli kararların alınmasından sorumludur.

Etik Kurulu, görev ve yetki alanına giren etik ihlal bildirimlerini değerlendirir ve gerekli gördüğü durumlarda Yönetim Kuruluna görüş ve önerilerini sunar.

Mali ve idari işlemlerden sorumlu kişiler, işlemlerin belirlenen yetkilere, belgelendirme kurallarına ve ilgili politikalara uygun yürütülmesini sağlar.

Satın alma ve tedarik süreçlerinde görev alan kişiler tarafsızlık, çıkar çatışması ve uygunsuz menfaat yasağına ilişkin hükümlere uyar.

Vakıf adına görev yapan kişiler bu Politikaya uymak, çıkar çatışmalarını açıklamak ve görevleri sırasında öğrendikleri ciddi yolsuzluk veya usulsüzlük şüphelerini ilgili kurumsal sürece iletmekle sorumludur.

Hiçbir kişi kendi hakkında yapılan bir bildirimin değerlendirilmesinde veya karar sürecinde görev alamaz.

14. Bilgilendirme, İzleme ve Önleme

Vakıf, görev ve sorumlulukların niteliğine göre bu Politikanın temel ilkeleri, çıkar çatışmalarının açıklanması, kaynakların doğru kullanımı ve güvenli bildirim konusunda gerekli bilgilendirmeyi yapar.

Politikanın uygulanmasında; bildirilen yolsuzluk ve usulsüzlükler, çıkar çatışması durumları, mali ve idari kontrollerde tespit edilen eksiklikler, satın alma ve tedarik süreçlerinde ortaya çıkan riskler, mevzuat değişiklikleri ve uygulamada karşılaşılan sorunlar dikkate alınır.

Tespit edilen eksiklik ve riskler doğrultusunda gerekli önleyici veya düzeltici tedbirler alınır.

Politika, mevzuat değişiklikleri, Vakfın faaliyet alanındaki gelişmeler, uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar ve edinilen deneyimler dikkate alınarak her yıl Kasım ayında gözden geçirilir.

15. Hukuki, Ulusal ve Uluslararası Dayanaklar

Bu Politika;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası,

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu,

5737 sayılı Vakıflar Kanunu,

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu,

Vakfın faaliyetleriyle ilgili mali işlemler, muhasebe, bağış, satın alma ve tedarike ilişkin yürürlükteki diğer mevzuat çerçevesinde uygulanır.

Uluslararası iyi uygulama bakımından, Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi ile yolsuzluğun önlenmesi, kurumsal dürüstlük, iç kontrol ve çıkar çatışmalarının yönetimine ilişkin uluslararası iyi uygulamalar yol gösterici olarak dikkate alınır.

Uluslararası standartlar ve iyi uygulamalar Türkiye'de yürürlükte bulunan mevzuatın yerine geçmez; Vakfın hukuki statüsü, faaliyet alanı ve kurumsal yapısına uygun olduğu ölçüde dikkate alınır.

16. Yürürlük ve Gözden Geçirme

Bu Politika, Özürlüler Vakfı Genel Kurulu tarafından Şubat 2021 tarihinde onaylanmış ve Mart 2021 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Politikanın ikinci güncellemesi Kasım 2025 tarihinde yapılmış, yapılan son gözden geçirme ve düzenlemelerle Eylül 2026 tarihinde yeniden güncellenmiştir.

Politika her yıl Kasım ayında gözden geçirilir. Mevzuatta, Vakfın kurumsal yapısında veya uygulama ihtiyaçlarında önemli bir değişiklik meydana gelmesi hâlinde olağan gözden geçirme dönemi beklenmeden yeniden değerlendirilebilir.

Politikanın uygulanmasından Özürlüler Vakfı Yönetim Kurulu sorumludur. Politika, Vakfın internet sitesinde yayımlanır ve kapsamındaki kişilerin erişimine sunulur.

Politikada yapılacak değişiklikler Genel Kurulun onayıyla yürürlüğe girer.